

Pélé Yoets

Kofé - Kaf

כל יצירת האדם בארץ אינו אלא כדי שיהא כופה את יצרו ויהנה מיגיעו לעולם הבא ויזכה לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו, דמאן דאכל דלאו דילה בהיל לאסתכולי באפה (ירושלמי ערלה פ"א ה"ג). ואלמלא יצר הרע, לא היה לאדם שכר טוב, כי היה כמלאכי השרת, ולא היה צרך בביאתו לעולם, אך הקדוש ברוך הוא יצר את האדם לכבודו, שכבוד שמים מתרבה, וכאשר האדם כופה את יצרו ועושה רצון קונו, זהו נחת רוח גדול ליוצרנו כשבני אדם גבורי כח עושי דברו. ולפי העמל והטרח והתגברות היצר הרע, כך ירבה לעשות נחת רוח ליוצרנו ולפם צערא אגרא:

וכתב בספר החסידים שעל מצוה אחת שיצרו של אדם מתגרה בו ותוקפו להעבירו על דעת קונו, והוא כופה את יצרו, מקבל שכר נגד מאה מצוות שאין יצרו תוקפו. וזה טעם מאמר רבותינו זכרונם לברכה שאמרו (ברכות לד ב) במקום שבעלי תשובה עומדין, אין צדיקים גמורים יכולים לעמד. לפי שכיון שהם צדיקים דמעקרא אין להם גרוי היצר הרע כל כך כמו הבעלי תשובה שהרגלו בעברות וקשה להם לפרש מהם כפרישת הצפרן מן הבשר, הנה כי כן כאשר מתגברים על יצרם כאיש מלחמה, וכופים את יצרם, עושים נחת רוח גדול ליוצרנו ויגדל שכרם. וזה פרשו כת הקודמין מאמר רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ח, א) גדול הנהנה מיגיעו יותר מירא שמים. דרצונם לומר, גדול הנהנה מיגיעו שיגע הרבה לכבש את יצרו, יותר ממי שהוא ירא שמים בטבע, שהנהנה מיגיעו טוב לו יותר לעולם הבא. הנה כי כן ראוי לשמח על היצר הרע שיש בנו כי על ידו

Rabbi 'Haïm Kanievsky

Recueil autobiographique. Histoires, anecdotes, enseignements classés par thèmes et une centaine de photos en couleur.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

אנו עושים נחת רוח ליוצרנו, ועל ידו אנו זוכים למתן שכרן של צדיקים רב טוב:

והנה כתב בספר החסידים, שעל כל עברה שתבוא לידו ויצרו תוקפו, ישים אל לבו, שאם היו גוזרים עליו להמיר דתו, בודאי שהיה מוסר נפשו למיתה על דבר כבוד שמו יתברך, והאם לכבש את יצרו הוא יותר קשה ומר ממות, ובכן יכבש את יצרו על דבר קונו. והנה עינינו הרואות, שכמעט כל ישראל בחזקת כשרים שמוסרים נפשם על קדוש השם, אבל אין גם אחד שיכבש את יצרו לגמרי, ויהא צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא כלל. והטעם הוא לפי שלמסר נפש למיתה לא יש כל כך גרוי היצר, אי מצד שעוון המרת הדת הוא חמור מאד בעיני כל, מה שאין כן שאר עברות, שהיצר הרע מקטין אותם בעיני הבריות, כמו שפרשו על פסוק (בראשית ו ה) וכל יצר מחשבת לבו ר"ק רע, ואי מצד שחושב שהמיתה היא כמעט רגע, ובלאו הכי סוף אדם למות, ובמסרו נפשו על קדוש השם תכף נצול מיצרו, והוא מזמן לחיי העולם הבא, מה שאין כן לכבש את יצרו על שאר עברות שקשה עליו יותר, לפי שיצרו תמיד ירדפנו, והשטן עומד על ימינו לשטנו:

אבל לפם קשטא כבר כתבו בעלי המוסר (חובות הלבבות שער התשובה כ"ז) שאין ראוי להשגיח על קטנות העברה, אלא על גדל האדון שצוה עליו, וכל העובר מצות המלך קטנה או גדולה מורד במלכות יקרא. וכתבו עוד, שההולך אחר עצת יצרו, אפלו עובר עברה קלה, חשוב כעובד עבודה זרה, שכמו שהעובד עבודה זרה עוזב את ה' ומקבל עליו כוכב אחד או מזל לאדון ולפטרון, כן זה מקבל את יצרו לאדון ופטרון שיהא שופטו. וכן יש כמה וכמה צדדין להגדיל המדורה, שכל דהוא דבר פשע יהא חשוב כעבות העגלה. ועוד, שכיון שיצרו תוקפו לעבר עברה, מתגרה בו יותר ממה שמתגרה לשלא ימסר נפשו למיתה, הנה כי כן, יגדל שכר הכובש את יצרו יותר מהמוסר נפשו למיתה, כי לפם צערא כך עושה נחת רוח ליוצרו וכך בא בשכרו. וה'

Rabbi 'Haïm Kanievsky

Recueil autobiographique. Histoires, anecdotes, enseignements classés par thèmes et une centaine de photos en couleur.

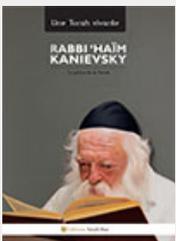

ברחמיו לא יעזב את חסידיו לעולם שיהיו נלחמים עם יצרם, רק ההתחלות קשות, וכאשר ירגלו מעט לילך בדרך טובים, אז רגלי חסידיו ישמר, ולבם חלל בקרבם, ויערב להם ויבשם להם לעשות טוב, ולא תאווה נפשם עשות רע, ומעלה עליהם שכר הרבה כאלו לעולם היו כופים את יצרם, שהכל הולך אחר ההתחלות, כלן עולות:

וכאשר ירבה לעשות טוב ולהתנהג בחסידות, סוף שיגיע למדרגה שאין חטא בא על ידו, ולא תצא תקלה מתחת ידו, כמאמר רבותינו זכרונם לברכה שאמרו (חולין ז א) אפלו בהמתן של צדיקים אין הקדוש ברוך הוא מביא תקלה על ידן צדיקים עצמם לא כל שכן. שכיון שהגיע למדרגה זו, מכריזים עליו ברקיעא, הזהרו ברב פלוני, באפן שצופה רשע לצדיק וה' לא יעזבנו בידו (תהלים לז לב):

והטעם שאין הקדוש ברוך הוא מניח את היצר הרע שיגרה בצדיקים, שמאחר שהוא יודע דרך צדיקים, ונודע לכל צבא המרום תקפם וגבורתם, שהם גבורי כח לכבש את יצרם, אם כן אין צרך להטריחם, ובדין הוא שיטלו שכרם משלם, כי מה יתרון לבעליו כי אם ראות עיניו, ואף על פי שהכל גלוי וצפוי לפניו, רצה הקדוש ברוך הוא שידעו כל צבא המרום כי צדיק ה' וצדיק דינו, שנותן לאיש כדרכיו. וכמו שפרשו בזהר הקדוש על פסוק (בראשית כב א) והאלקים נסה את אברהם. דלא שיק גבי קדשא בריך הוא לשון נסיון, אלא הוא לשון הרמת נס. ולכן ברא יצר הרע, שעל ידו יודע לעיני הכל אשר צדקת ה' עשה ומשפטיו, ויהיו נזונים בזרוע. ומתוך שנתנה רשות למשחית לפתות ולהסית, מפתה גם כן את הרשעים ופתאים עברו ונענשו. נמצא שלא ברא הקדוש ברוך הוא את היצר הרע כדי להפרע מן הרשעים, חס ושלום, כי לא אל חפץ ברשע ובנקמת בריותיו, אלא כדי לתן שכר טוב לצדיקים, שכופים את יצרם ועושים נחת רוח ליוצרם:

והן אמת שלפי זה מצאה החקירה מקום לנוח ולחקר, למה זה

Rabbi 'Haïm Kanievsky

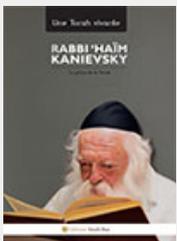
Recueil autobiographique. Histoires, anecdotes, enseignements classés par thèmes et une centaine de photos en couleur.

ברא הקדוש ברוך הוא את הרשעים, ובפרט אותם שאין להם חלק לעולם הבא, שבודאי נוח להם שלא נבראו, מאחר שהוא צופה ומביט עד סוף כל הדורות, למה בראם בעולם הזה, האם כדי להנקים מהם על ידי שיכעיסוהו ויגרמו פגם וקלקול למעלה, חלילה למלך רחום וחנון, בעל הרחמים, אשר רחמיו על כל מעשיו מעשות זאת, וכבר שאלו בזה בזה הקדוש פרשת שלח לך והיתה התשובה על זה, דארחוהי דקדשא בריך הוא וסתרין, גניזין עלאין, דהוא סתים וגניז, לית לן לשאלא, עין שם. והן הם מפלאות תמים דעים, רק אנחנו מאמינים באמונה שלמה, כי הצור תמים פעלו, זך וישר פעלו, ולא ישכן עולה באהלו, חס ושלום:

ובכלל מצות כפיה הוא להיות כופה בדברים ובכל מיני כפיות, ככל הבא מידו לכל אדם למען ילך בדרך טובים וארחות צדיקים ישמר (משלי ב כ). וימשך ידו מעשות כל רע על דרך שאמרו (ב"ב ח ב) כופין על הצדקה. וזהו מצות תוכחה ומצות מחאה למי שבידו למחות. והנה משה רבנו עליו השלום צוה ליהושע ואמר לו, טל מקל והכה על קדקדם (סנהדרין ח, ב). ואמרו (כתובות קג, ב) זרק מרה בתלמידים. וכן יש כמה דברים שמדינא דגמרא חיובא רמיא להכות בשוטים ולגער בנזיפה כדי להישיר את העם, אבל אני אומר, שכמו שלענין רפואת הגוף נשתנו הדורות והטבעים והרפואות, שהרפואות שהיו מועילים לימים קדמונים אין בם מועיל עכשו, כן לענין רפואת הנפש נשתנו הדורות, ובדורות הללו דחצפא יסגא אין מקבלין מרות, והקשות יותר ויותר מעקשות:

הנה כי כן הרוצה להישיר את העם, ובפרט למחסרי מדע, לא יכפה אותם אלא בדברים טובים, רכים ומתוקים. כלי האי ואולי השומע ישמע ויקבל דבריו, כי לשון רכה תשבר גרם (משלי כה טו), ובזה פורק ממנו איבה, ונצול שלא יצא חברו לתרבות רעה על ידו, ויהא מוסיף על חטאתו פשע, ונמצא הוא עובר על ולפני עור לא תתן מכשל (ויקרא יט יד), וגם נצול ממחלקת

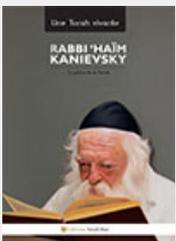

Rabbi 'Haïm Kanievsky

Recueil autobiographique. Histoires, anecdotes, enseignements classés par thèmes et une centaine de photos en couleur.

ומריבה וכהנה רעות רבות, שמעתדות לבוא מן הקשות. אבל המתנהג בלשון רכה הוא אהוב למעלה ונחמד למטה, רוח הבריות נוחה הימנו, ורוח המקום נוחה הימנו: והנה המתעסק עם מי שאין בו דעת, צריך שיהא לו שני זוגות דעת להתנהג עמו על פי מדותיו ודעותיו בנעם שיח, באפן שבעיניו יראה ולבבו יבין איזוהי דרך ישרה, ושב ורפא לו, אבל מי שחננו ה' דעת ישרה, סובל קשות וגערות, ואינו יוצא מן השורה אפלו אם ארע שעשו עמו שלא כהגן. ושמעתי מעשה שארע בדורנו בעיר אחת, שהיה שם עשיר אחד ירא השם מאד, אשר היתה ידו תקיפה, שהיה יושב בפתח אדוני הארץ. ופעם אחת נמצא הרב מורה צדק של אותה העיר בכעס ושלח לדבר עליו קשות כמעט על לא דבר בהיות העשיר מסב עם שרי ונכבדי העיר, ותכף הפך פניו נגד השרים אשר אתו ואמר להם מה אתם חושבים, שזה ששלח עלי הרב מורה צדק הוא בזיון לי, חס ושלום, אין זה אלא כבוד גדול כבדני נגדכם בהראותו שהוא מחזיק אותי לאדם טוב וירא ה', שעל זה סמך לדבר אלי כזאת, אף על פי שיודע שידי תקיפה ויכולני להרע עמו, חס ושלום, אבל הוא אינו ירא ממני בידעי ומכירי. זהו כבוד גדול לי. אשרי העם שככה לו דעת שלמה ונכונה, ואשרי היושב עמו בשכונה:

Rabbi 'Haïm Kanievsky

Recueil autobiographique. Histoires, anecdotes, enseignements classés par thèmes et une centaine de photos en couleur.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions